

ДЯНКО МАРКОВ
БАЩА (КОСТАДИН) И СИН
(РУСЛАН) СЕМЕРДЖИЕВИ В
ТРАГИЧНИЯ ПЕРИОД НА
КОМУНИСТИЧЕСКИ ГНЕТ
НАД ОТЕЧЕСТВОТО НИ
1944–1989 Г. И В
ДРАМАТИЧНИЯ ПЕРИОД НА
ДЕМОКРАТИЧНОТО МУ
ПРЕОБРАЖЕНИЕ
ОТ 1989 Г. ДО НАШИ ДНИ

chitanka.info

Проблемът бащи — деца от хилядолетия до днес е бил жизненоважен както за отделното семейство, така и за обществените структури дори до планетарен мащаб. Книгата на Коста Семерджиев представя този проблем в конкретния единичен случай на отношението между него и сина му Руслан. Но понеже животът им се осъществява в един от най-драматичните и трагични периоди на човешката история, книгата заслужава внимателен прочит и поуки за цялата ни днешна и бъдеща българска общественост.

Кой е авторът на книгата:

Няколко думи за още невръстния Костадин Семерджиев. Едва 13-годишен той се включва в Съюза на младежките национални легиони (СМНЛ, от края на 1935 г. СБНЛ). Интелигентен, строен и снажен, изпреварващ възрастта си, с дар слово, неуморен при изпълнение на възлаганите му задачи, той е оценен по достойнство от околийското ръководство на съюза и издигнат за водач (секционен) на първите гимназиални класове (4-ти и 5-ти) в родния си град Фердинанд. От последните класове (7-ми и 8-ми) следва в 6-та Софийска мъжка гимназия, където получава и дипломата си за завършено средно образование. След дипломирането си Коста е призован в Школата за запасни офицери (ШЗО), където привлича вниманието на командирите си с певческото си и словесно дарование, пламенно родолюбие, добросъвестност и морал. Сътрудничи на списанието, което възпитаниците на ШЗО издават периодически.

Връхлита деветосептемврийската катастрофа. България е обявила война на довчеращия си съюзник Германия. Възпитаниците на военноучебната институция довършват подготовката си, за да бъдат пратени на фронта. Московската брънешка империя е обявила война на България. Червената армия окупира страната ни, без да срещне каквато и да е съпротива. Под закрилата на чуждите щикове и оръдия гражданскаята власт се обсебва от комунистите под камуфлажа на квази-коалицията Отечествен фронт (ОФ). Учредена е съдебната структура, която трябва сурово да накаже предшестващото гражданско и военно ръководство на страната. Погубени са вече без съд и присъда над хиляди души, обявени за „безследно изчезнали“ противници на комунизма. Бясна омраза и ненаситна жажда за мъст вилнеят над нещастната ни Родина...

До Коста Семерджиев в ШЗО пристига вест от Враца: Тамошният състав на „Народния“ съд е призовал между другите по-възрастни гражданска лица и офицери младеж с презиме Семерджиев, който при следствието в ДС е признал, че е легионер и секционен водач в гимназията във Фердинанд. За него „народният“ обвинител иска смърт.

Коста е разтревожен сериозно: може би Държавна сигурност е търсила него, а не младежа, който случайно има същото презиме. Съвестта му не ще допусне невинен да пострада вместо него. Моли прекия си началник да го пусне в отпуск, за да разбере какъв е случаят. Началникът му, разбира се, го освобождава, за да замине за Враца.

Коста успява да се яви на съдебното заседание тъкмо навреме, когато народният обвинител изброява „престъпленията“ на мнимия легионерски водач Семерджиев. Коста разбира, че това са наистина дела, вършени от него. Иска думата. Веднага му се дава. Той застава в униформата си на боец, готов за фронта:

— Всичко, в което обвинявате този младеж, който по съвпадение има същото презиме като моето, съм вършил аз. Той е невинен, мене съдете!

— А, така ли? Хайде тогава тука, на подсъдимата скамейка!

До вечерта цяла Враца узнава и коментира самоотвержения жест на Коста, който е почти фантастичен. Някои по-сърдати врачани не остават равнодушни и бездейни пред тази безпримерна саможертва. Явяват се пред престижния деец на комунистическата съпротива Варадинов, едва избягнал смъртна присъда, заменена с доживотна от „фашисткия“ военен съд и произведен след 9.IX. в чин полковник. А той познава много добре Коста Семерджиев, с когото са били съученици и съколници в ШЗО. За тогавашните сурови нрави държанието пред съда и на Варадинов е почти фантастично:

— Разбрах, че се гответе да осъдите на смърт Коста Семерджиев и идвам, за да осуетя това. Та той за нас, ремсистите, още като съученик, а после и като съколник в ШЗО беше просто Коста легионерът. Да, разбира се, спорили сме — той със своите, ние с нашите идеи, но почти като приятели. Никого не е предал нито на училищните, нито на граждanskите власти. Никому зло не е сторил!

Свидетелството пред съда на полковник Варадинов, който не след дълго става началник охрана на Георги Димитров, е изпратено с

аплауз от значителна част от присъстващите в залата — нещо също почти фантастично и неповторимо в нито един друг „народен съд“ в България. А когато в края на съдебното заседание извеждат подсъдимите, сред които вече и Коста, от първите два реда в залата, където са настанени жените с черни забрадки, за да викат „Смърт! Смърт!“, към очарователното момче Коста, все още във военна униформа, вместо хули се протягат ръце да го докоснат и насърчат:

— Момче, не бой се! Няма да те осъдят...

Осъждат и него, както и другия Семерджиев по на 5 години строг тъмничен затвор. Но в обстановката на кипяща омраза и ненаситна жажда за мъст, когато народният обвинител настоява за смърт и на двамата легионерски секционни водачи — истинския и мнимия, такава присъда е почти равнозначна на атестация за ангел-херувим.

Коста Семерджиев остава зад решетките само година и половина. С противоконституционния референдум през септември 1946 г. е ликвидирана Търновската конституция и утвърдената с нея форма на държавно управление — царство България. С референдума страната ни е обявена за „Народна република“ България. В тържествените разпоредби и решения, свързани с този знаменателен акт, е предвидено частично помилване на всички затворници, осъдени до 5 години, с остатъка от наказанието и те биват веднага освободени.

Коста Семерджиев е отново в живота. Но той разбира, че бремето на „Черната карта“ — осъден от Народния съд като „враг на народа“, ще го съпътства и потиска за дълго време. Особено там, където е добре познат — Врачанска област и София. Взема разумното решение да се оттегли в някой по-далечен планински градец, далеч от злите очи, и потъне в забвение. Случаят му помага да намери приют в малка, възрожденска Трявна, където ще протекат най-щастливите дни на дълголетния му живот.

В тихия градец, „забутан“ в дебрите на северния Централен балкански масив, Коста намира убежище в истинския смисъл на думата. Тук хората се познават и знаят кой от кого и какво може да получи. И навярно заради възрожденското минало, с което мнозина се гордеят, в Трявна не вилнее комунистическият бяс, както е в големите градове на страната. Коста е на всички непознат и новите му съграждани го приемат какъвто е. А младият Коста е мъжествено чаровен, интелигентен, пламенен родолюбец от възрожденски тип.

Музикално достатъчно грамотен, той основава четиригласна мъжка вокална група, която в насырчаваната по това време художествена самодейност печели награди и престиж. Много бърже Коста се утвърждава като един от факторите в културния живот на Трявна.

Минават година-две. Той вече има обществен престиж в градчето, но жадува за семейно щастие. Не е забравил очарователната девойка Любомира, с която се е запознал при следването си в ШЗО — София и взаимно са се харесали. Но деветосептемврийската катастрофа от 1944 г. ги разделя задълго. Сега вече е възможно да я потърси и ако е свободна... Да, открива я, свободна е и не го е забравила. Заради Коста Любомира се премества на работа в Трявна и става Семерджиева. Това е в третата година слез излизането му от затвора. След още три години се ражда прелестно момченце, което щастливите родители кръщават Руслан. По всичко изглежда, че благосклонната звезда на щастието е засияла над дома на семейство Семерджиеви.

Но злата орис се намесва само след две години и връхлита като стихия: коварна болест поразява любящата съпруга и майка и я отнася в небитието. Коста остава млад вдовец, а Руслан, едва навършил две годинки, почти още бебе — сираче.

Грижата за детето поемат родителите на покойната му майка, които живеят в Стара Загора. Коста не може да отиде при тях. Там мъчно ще намери работа с „черната карта“ на „враг на народа“ като осъден от „Народния съд“, а в Трявна е вече установлен, уважаван съгражданин. Така малкият Руслан расте не само без майка, но и без баща. Баба и дядо не могат да заместят отсъствието им.

След още три години в Трявна Коста ще срещне също лъчезарната Петя Донева и между двамата ще пламне взаимна любов и воля за семейно щастие. Разбира се, брак! Благосклонната звезда все пак не е угаснала завинаги. Руслан е само на 5 годинки.

Избраницата на Коста — Петя, вече по мъж Семерджиева, се оказва не само интелигентна и чаровна жена, но и изключително благороден човек. Тя дарява невръстното момченце Руслан с чиста майчинска обич, на която малкият отговаря с взаимност. Но в хилядолетния човешки проблем бащи — синове в основата на традиционния конфликт още от най-ранно детство стои неизбежно незадоволената нужда у сина за повече време, посветено му от бащата.

Бащината заетост се оценява от малките момчета като пренебрежение и дори като:

„Татко не ме обича.“

Тази невярна оценка остава у малките синове дори до късното юношество, когато по-интелигентните и по-активни в обществените отношения и действия осъзнават ролята на мъжа в семейните и обществени грижи и задължения...

Руслан завършва средно образование като отличник на Френската гимназия в Стара Загора. С конкурс става студент в София и след няколко години завършва като инженер в насърто откритата специалност на бъдещето — изграждане и експлоатация на енергийни системи. Той създава свое семейство, идват на бял свят две чудесни дечица.

Настъпва ноември 1989 г. Демокрацията в България се възстановява... или поне така изглежда. Гражданите най-сетне отново имат право да се занимават с политика според своите убеждения. Руслан е увлечен във вихъра на „демократичното преобръщение“. Присъединява се към СДС и дори е избран за депутат в 36 народно събрание. Но той не става член на партията БДФ (Български демократичен форум), която баща му с приятелите си — легионери основават, макар тя за следващите избори да е включена в СДС като една от 16-те партийнополитически коалиционни съставки. От друга страна, Руслан не може да следва сляпо „партийната линия“ на СДС. Критичен, горд и самоуверен в преценките си, той открито изразява несъгласие с немалко пропуски и преценки в програмата и ръководството на коалицията, заради което е поставен на неизбирамо място за следващите избори. Тогава Руслан напушта непосредствено участие в политическия живот на страната и се отдава на инженерната си специалност, в която е „роб и цар“.

В следващите години Руслан постепенно се обръща към Коста, за да научи повече за политическите му възгледи. При това синът е поразен, че в идеите, предложенията, личното поведение и дейност на баща му и бащините му другари не намира нищо, което сам той не би одобрил и подкрепил. Така Руслан се сближава с баща си и много

скоро стига до съгласие с него за отношение и дейност, вдъхновени от възрожденския национализъм, творчество в духовен и материален план, вярност към заветите на предшестващите поколения. Баща и син Семерджиеви се свързват в тандем, обединени от желание да работят за по-честито бъдеще на Отечеството.

За жалост животът на Руслан, изпълнен със смисъл и щастие, е прекъснат от преждевременна смърт — още ненавършил 60 години. Някои негови ревностни бивши политически колеги поддържат версията, че ранната му смърт се дължи на огорчение и дори покруса от пренебрежението, което ръководството на СДС проявява към дейността му (оценки, предложения и др.) в 36 народно събрание, както и на загубата на последващите парламентарни избори от коалицията СДС. Тази доста разпространена версия е несъстоятелна. Руслан поема лидерство в една от най-престижните професии на бъдещето. Има предана съпруга и чудесни две деца. Освежил е връзката с баща си и приятелите му. Той е щастливец, когато го поваля злащастната съдба, за която той няма усет и каквото и да е предупреждение.

Инфарктът на Руслан се дължи несъмнено на генетично обусловена несъвършеност на сърдечно-съдовата система. Тази недостатъчност е проявена още преди десетилетия у баща му Коста, контролирана с наблюдение, имплантиране на пулсатор, съблюдаване на щадящ режим, които мерки осигуряват дълголетието му. Сърдечно-съдовата недостатъчност е силно наследствен недъг, който, дори ако е осъзнат навреме и внимателно контролиран, невинаги е съвместим с дълголетие.

Съдбата на тандема „Баща и син Семерджиеви“, протекъл почти изцяло в условията на комунистическото всевластие с редуващи се зиг-заги на възход и срив, може да се обобщи с едно изречение, с което завършва и романът „Един живот“ на бележития френски писател Мопасан: „Жivotът не е нито тъй хубав, нито толкова лош, колкото изглежда понякога.“

Споделя: Дянко Марков — виден обществен деец, летец, председател на БДФ, писател, народен представител, музикант

Месец януари, 2017 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.